

ETTEVÖTTE RAHAKÄIBE JUHTIMINE

Lääne-Harju Koostöökogu

Vaido Romulus

21.11.2013

Kontaktid

- Vaido Romulus
- Superior Performance OÜ
- Ettevõtete nõustamine alates 2007 a.
- Mob: +372 5188009
- E-mail: vaido.romulus@gmail.com
- Skype: vaido.romulus

Päevakava

- 14.00 Tervituskohv
- 14.15 - 15.45 Koolitus
- 15.45 - 16.00 Paus
- 16.00 - 17.30 Koolitus
- 17.30 - 17.45 Paus
- 17.45 - 19.15 Koolitus
- 19.15 - 20.00 Õhtusöök

Sissejuhatusesks

Kui vaatad kogu aeg tagasi jooksed kindlasti vastu ees seisvat puud!

Alexandra Fuller

Mida see tähendab ettevõtte finantsjuhtimisele ?

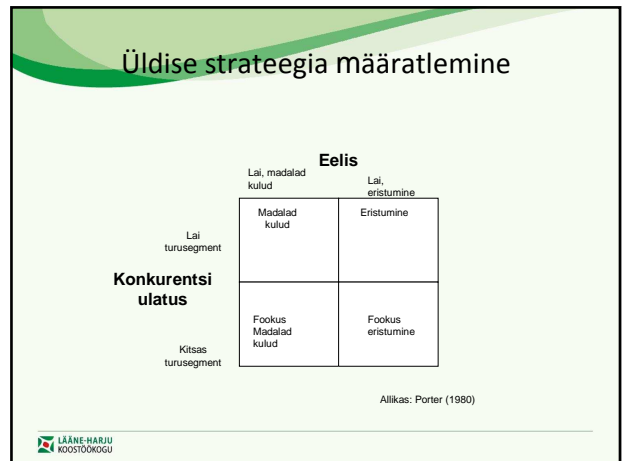
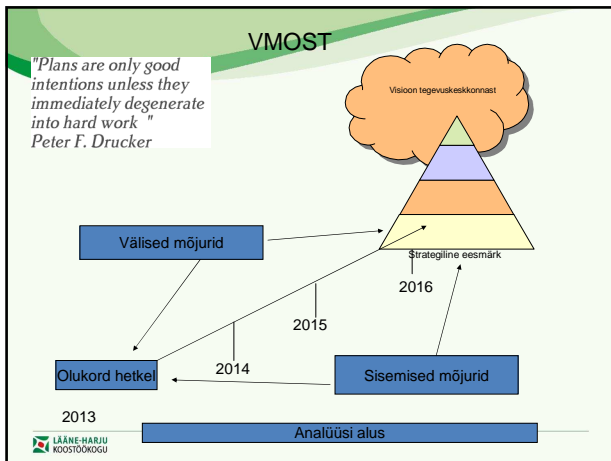
Sun
Tzu

•Kui sa tunnend ennast ja vastaseid siis ei ole sa ohus ka sajas võitluses.

•Kui sa tunnend ennast aga ei tunne enda vaenlaseid, sinu võimalused võita on 50%.

•Kui sa ei tunne ennast ega tunne enda vaenlaseid kaotad sa iga võitluse.

Mis on nende ideede taga?

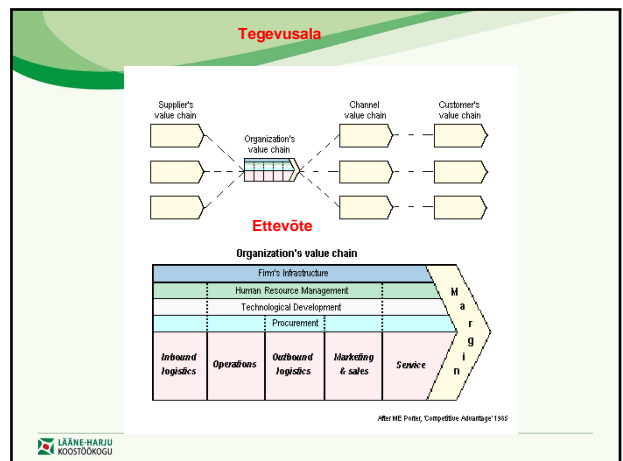
- ### 3 peamist strateegiat
- **Hinna eelise strateegia:**
kõige madalamate kuludega ettevõtte antud valdkonnas (kulu ühiku kohta). Saavutatakse peamiselt kokkuhoiu toel ja läbi organisatsiooni sisemise tootlikuse ja efektiivsuse.
 - **Eristumine:**
Turupositsioon, kus klient on nõus maksma keskmisest kõrgemate hinda teenuse või toote eest, mis pakub lisaväärtust disaini, kvaliteedi või teenuse näol.
- LÄÄNE-HARIJU KOOSTÖÖKOGU

- ### 3 peamist strateegiat
- **Fookus:**
Suunatud turu fokuseeritusele segmenteerimise mõistes. See tähendab kas toode või teenus on suunatud väiksele turu segmendile e. niss või siis on mõeldud laiemale tarbijaskonnale antud segmendis.
- LÄÄNE-HARIJU KOOSTÖÖKOGU

Ettevõtte finantsjuhtimine

Väärtusahel

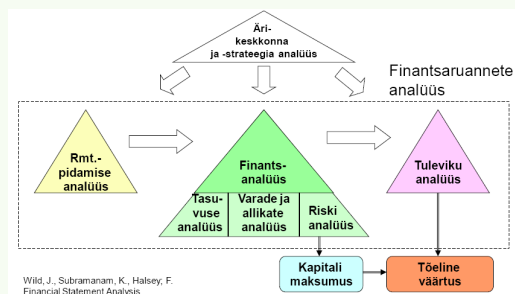
LÄÄNE-HARIJU KOOSTÖÖKOGU

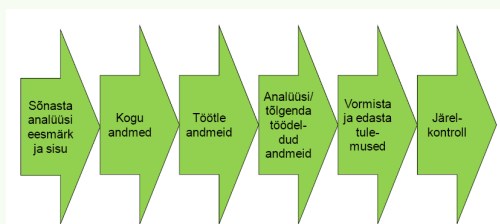
Väärtusahela analüüsi etapid

1. Jaga organisatsioon põhitegevuste põhiselt eri osade alla.
2. Hinda alternatiive kulude kokkuhoiu ja eristumise kaudu või määratle tänased tegevused, kus ettevõtte tegevused ei ole konkurentsivõimelised.
3. Määratle tegevusvaldkondade strateegiad ja analüüsi, kus on võimalik saavutada konkurentsieeliseid.

Finantsaruannete analüüs kogu äri analüüsi osana.

Finantsaruannete analüüs

Source: International Financial Statement Analysis, CFA, Th.R.Robinson and others

Finantsanalüüsi eesmärgid

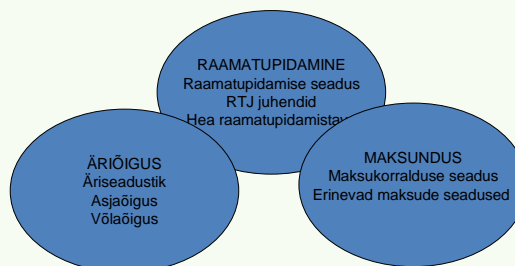

- Investitorid ja omanikud:
 - Jätkusuutlikkus, kasumlikkus, ettevõtte väärtus
- Investitorid (pikaajalised võlausaldajad)
 - Jätkusuutlikkus, pikaajaline maksevõime, tagatised
- Äripartnerid (lühiajalised võlausaldajad)
 - Lühiajaline maksevõime, likviidus
- Juhid:
 - Üldine tulemuslikkus

Põhilised andmete allikad

- Finantsaruanded
 - Statistilised andmed
 - Üldised majanduse näitajad
 - Tegevusvaldkonna näitajad
- Soovitavad allikad:
- Üldised majanduse näitajad: Eesti Pank, Majandusministeerium, Rahandusministeerium
 - Tegevusvaldkonna näitajad: Statistikaamet, Äriregister.
 - http://pub.stat.ee/px-web.2001/Database/Majandus/03ETTEVETE_MAJANDUSNAITAJAD/03ETTEVETE_MAJANDUSNAITAJAD.asp

Raamatupidamine ja seadusandlus

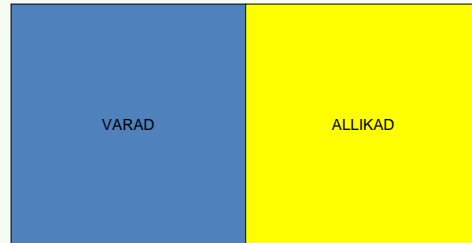

Finantsjuhtimist reguleerivad seadused

- Raamatupidamise seadus reguleerib:
 - Raamatupidamise korraldamist
 - Majandusaasta aruannete koostamist
 - Raamatupidamise toimkonna kohustusi
 - <https://www.riigiteataja.ee/akt/125052012016>
- Varade hindamist ja arvepidamist reguleerivad raamatupidamise toimkonna juhendid.
 - <http://www.rmp.ee/raamatupidamine/rtj/>

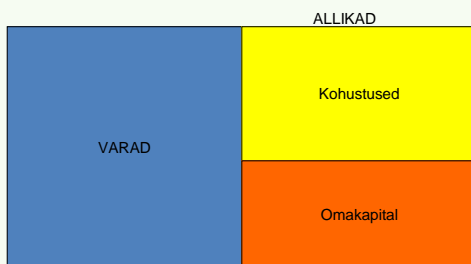
Bilanss

- Bilanss = tasakaal

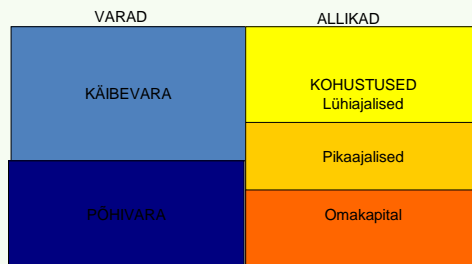
Bilanss

- Varad = kohustused + omakapital

Bilanss

- Bilansi kõige tähtsamad koostisosad

Omakapital

- Osa või aktsiakapital
- Ülekurss e. Aazio
- Jaotamata kasum

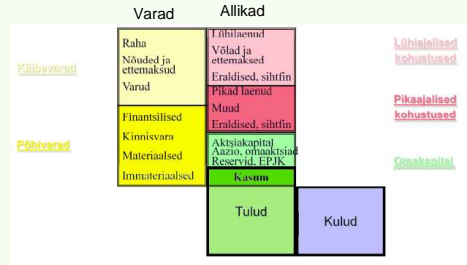
Bilanss

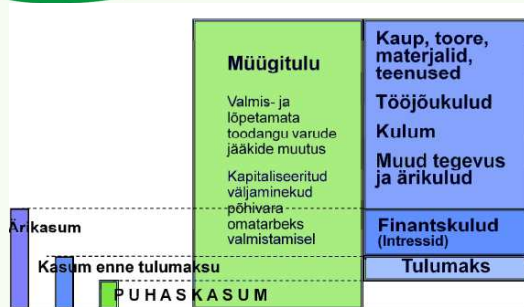
Bilansi jaotus

- Nõuded ja ettemaksud: Nõuded ostjate vastu; Maksude ettemaksud ja tagasinõuded;
- Muud lühiajalised nõuded; Ettemaksud teenuste eest.
- Varud: Tooraine ja materjal; Lõpetamata toodang; Valmistoodang; Müügiks ostetud kaubad; Ettemaksud varude eest.
- Pikaajalised finantsinvesteeringud: Tütarettevõtete aktsiad või osad; Sidusettevõtete aktsiad või osad; Muud aktsiad ja väärtpaberid; Pikaajalised nõuded.
- Materiaalne põhivara: Maa; Ehitised; Masinad ja seadmed; Muu materiaalne põhivara; Lõpetamata ehitised ja ettemaksud.
- Immateriaalne põhivara: Firmaväärtus; Arendusväljaminekud; Muu immateriaalne põhivara; Ettemaksud immateriaalse põhivara eest.
- Laenukohustused: Lühiajalised laenud ja võlakirjad; Pikaajaliste laenukohustuste tagasimaksud järgmisel perioodil; Konverteeritavad võlakohustused.
- Võlad ja ettemaksud: Võlad tarnijatele; Võlad töövõtjatele; Maksuvõlad; Muud võlad; Saadud ettemaksud.
- Pikaajalised laenukohustused: Laenud, võlakirjad ja kapitalirendi kohustused; Konverteeritavad võlakohustused.

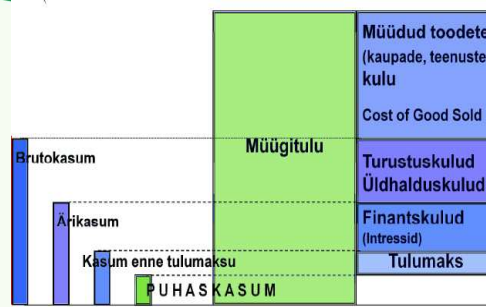
Bilanss ja kasumiaruanne

Kasumiaruanne skeem 1

Kasumiaruande skeem 2

Rahavooaruanne

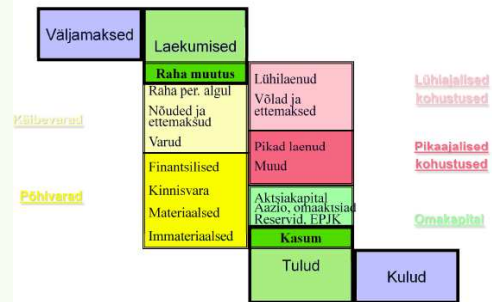
RAHAVOOD		
Äri-tegevusest	Muutused	+ (Äri)kasum
		+ Kulum (amortisatsioon), moodustatud eraldised
Investeeringis-tegevusest		- Kasum (+ kahjum) põhivara jmt. väljaminekute
		+ Kohustustes: maksmata arved, maksud, palk jmt. laekunud ettemaksud
Finantseerimis-tegevusest		- Varades: väljaantud ettemaksud saadaolevad arved, muud nõuded varud
		- Põhivara, litsentside, aktsiate jmt. ostmise
		+ Põhivara, litsentside, aktsiate jmt. müük
		- Laenude andmine
		+ Laenude tagasisaamine, Intresside laekumine
		+ Laenude saamine
		- Laenude tagasimaksmine, Kapitalirendi maksed
		+ Aktsiate emiteerimine, Omaaktsiate müük
		- Dividendide maksmine, Omaaktsiate ost
Rahalise seis muutus (juurdekasv / kahanemine)		

Rahavoo aruanne

Rahavoo plaan

	Perioodid	Σ	2.a.
A. Algsaldo			
B. Laekumised			
Müük			
Kapital			
Laenud			
C. Väijamaksud			
Materjalid, palk, seadmed			
Kantselei, müügi-, üldkulud			
Kindlustus, maksud			
Laenu % ja tagastamine			
Rahaline seis			
D. Perioodis (B-C)			
E. Lõppsald (A+B-C)			

Rahavoog-bilanss-kasumiaruanne

Ettevõtte rahanduse üldprintsiihid

- Põhieesmärk: ettevõtte väärtuse suurendamine
- Investeerida tuleb projektidesse, mis toodavad rohkem kui minimaalne nõutav tulunorm
 - Riskantsemate projektide tulunorm peab olema kõrgem. Tulunorm sõltub ka finantseerimise allikatest- Omakapitalist või laenudest.
- Projekti tootluse aluseks on selle rahavoog ja tekkimise aeg.
- Finantseerimise allikad tuleb valida sellised mis vähendavad nõutavat tulunormi.
- Kui pole investeeringuid mille tootlus ületab nõutavat tulunormi, tuleb omanikele raha tagasi maksta.

Analüüsi tehnikad

- Vertikaalanalüüs
 - Absoluutne
 - Suhteline
- Horisontaalanalüüs
 - Sama ettevõtte eri perioodide võrdlus
 - Eri ettevõtete analüüs

Meeskonnatöö nr. 1

[Koostage bilansi ja kasumiaruande vertikaalanalüüs.](#)

Mida saime teada analüüsist?

Meeskonnatöö nr. 2

[Koostage bilansi võrdlusperioodide
horisontaalanalüüs.](#)

Mida saime teada analüüsist?

Meeskonnatöö nr. 3

[Koostage konkureerivate ettevõtte
kasumiaruannete
horisontaalanalüüs.](#)

Mida saime teada analüüsist?

Suhtarvud finantside juhtimisel.

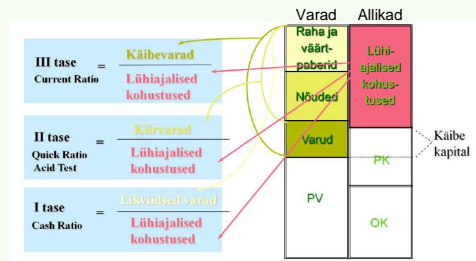
Suhtarvud

- Likviidsus e. maksevõime näitajad
- Võlakoormuse ja kapitali struktuuri näitajad
- Kasumi suhted ja rentaablused
- Tegevus ja tootlusnäitajad
- Rahavoogude suhtenäitajad
- Omakapitali ja aktsiate näitajad

Varade liigitus analüüsiks

		Allikad	
KÄIBEVARA Current Assets	Likviidsed Liquid	Raha ja lühiajalised finantsinvesteeringud	Lühiajalised kohustused
	Kiir-Quick	Nõuded	Pikaajalised kohustused
PÕHIVARA Fixed Assets	Ettemaksed Varud	8. Pikaajalised finantsinvesteeringud 9. Materiaalne põhivara 10. Immateriaalne põhivara	Omakapital

Likviidsus ja maksevõime

Lühiajaliste kohustuste kattekordaja

= Käibevara / Lühiajalised kohustused

– Suhtarv näitab mitu korda käibevarad ületavad lühiajalisi kohustusi.

- Suurem kui 1,6 = hea
- 1,2- 1,59 = rahuldav
- 0,9 – 1,19 = nõrk
- Väiksem kui 0,9 = mitterahuldav

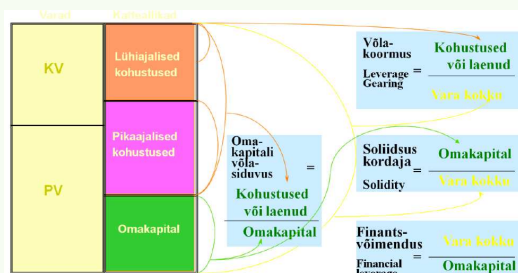
Maksevõimekordaja (quick ratio)

= (käibevara-varud)/lühiajalised kohustused

– Mida kõrgem on maksevõime kordaja seda kindlam on, et lühiajaliste kohustuste täitmisel raskusi ei teki.

- Suurem kui 0,9 = hea
- 0,6- 0,89 = rahuldav
- 0,3 – 0,59 = nõrk
- Väiksem kui 0,3 = mitterahuldav

Võlakoormus ja kapitali struktuur

Rentaabluse suhtarvud

- Käibe puhasrentaablus
- Omakapitali rentaablus
- Varade puhasrentaablus

Rentaabluse suhtarvud

- Käibe puhasrentaablus

$$\text{Käibe puhasrentaablus, tegevustulukus} = \frac{\text{Puhaskasum}}{\text{Müük}}$$

- Omakapitali rentaablus (ROE)

$$\text{ROE} = \frac{\text{Müük}}{\text{Koguvara}} \times \frac{\text{Koguvara}}{\text{Omakapital}} \times \frac{\text{Puhaskasum}}{\text{Müük}} = \frac{\text{Puhaskasum}}{\text{Omakapital}}$$

Rentaabluse suhtarvud

- Varade puhasrentaablus (ROA)
= Puhaskasum / keskmine vara * 100
- Varade puhasrentaablus näitab iga ettevõttesse paigutatud Euro teenimisvõimet e. tasuvust.

Varade kasutamise efektiivsuse näitajad

- Debitoorne võlg päevades
 - Nõuded ostjate vastu/realiseerimise netokäive* perioodi pikkus päevades
 - See näitab ostjatelt raha laekumise kiirust päevades.

Varade kasutamise efektiivsuse näitajad

- Põhivarade käibekordaja
= Müügikäive / Põhivarad
- Näitab kui palju tulu saadi materiaalse põhivara Euro kohta.

Varade kasutamise efektiivsuse näitajad

- Kogu varade käive
 - Koguvara käive = müük / koguvara
 - näitab, mitu EUR-i läbimüüki saab ettevõtte igalt varadesse investeeritud EUR-ilt.

Varade kasutamise efektiivsuse näitajad

- Varude käive
 - Varud / (müügitulu/perioodi pikkus päevades)
 - Näitab mitme päeva jooksul ettevõttes keskmiselt varud läbi müüakse.

Ülesanne

- Arvuta välja enda ettevõtte kolm kõige tähtsamat suhtarvu ja pane kirja ideed kulude kokkuhoiuks ja tulu kasvatamiseks.

Link:

[Töövahend enda ettevõtte prognooside tegemiseks](#)

Kuidas tulu kasvatada ja kulusid optimeerida.

[Hetkeseis ja prognoosid](#)

Edu kasumlikuse kasvatamisel!

Vaido Romulus